

MATEMATIKA TA'LIMIDA MEDIA VOSITALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH IMKONIYATLARI (TEXNOLOGIYALARNING DARS SIFATI VA O'QITUVCHI FAOLIYATIGA TA'SIRI)

Abdupattayev Xasanboy Abdurahmonovich

Qo'qon Davlat Universiteti

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori(PhD)

Omonboyeva Azizaxon Orifjonovna

Qo'qon Davlat Universiteti 2-kurs talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqolada matematika ta'limida media vositalaridan foydalanishning o'qitish sifati va o'qituvchi faoliyatiga ta'siri tahlil qilinadi. Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining joriy etilishi natijasida dars jarayonining samaradorligi, o'quvchilarning motivatsiyasi hamda o'qituvchining innovatsion yondashuvi qanday o'zgarayotgani yoritilgan. Media vositalar yordamida darslarni interaktiv, ko'rgazmali va qiziqarli shaklda tashkil etishning afzalliklari ko'rsatilgan.

Kalit so'zlar: matematika ta'limi, media vositalar, raqamli texnologiyalar, o'qituvchi faoliyati, dars sifati.

Annotation

This article analyzes the impact of media tools on the quality of teaching and teachers' activities in mathematics education. It highlights how the use of modern information and communication technologies enhances lesson effectiveness, student motivation, and teachers' innovative approaches. The advantages of organizing lessons in an interactive and visual format through media tools are discussed.

Keywords: mathematics education, media tools, digital technologies, teacher activity, lesson quality.

Аннотация

В данной статье рассматривается влияние использования медиа-средств на качество преподавания и деятельность учителя в обучении математике. Отмечено, что внедрение современных информационно-коммуникационных технологий способствует повышению эффективности уроков, мотивации учащихся и инновационному подходу преподавателя. Показаны преимущества проведения занятий в интерактивной и наглядной форме.

Ключевые слова: преподавание математики, медиа-средства, цифровые технологии, деятельность учителя, качество урока.

Bugungi kunda ta'lim tizimida media vositalaridan samarali foydalanish dolzarb masalaga aylanib bormoqda. Xususan, matematika fanini o'qitishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining o'rne beqiyosdir. Raqamli taqdimotlar, interaktiv platformalar, videodarslar va virtual laboratoriyalar yordamida murakkab matematik tushunchalar o'quvchilarga ko'rgazmali va qiziqarli tarzda yetkazilmoqda. Bu esa o'quvchilarning fanga bo'lgan motivatsiyasini oshirish, mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish hamda o'qitish jarayonini yanada samarali qilishga xizmat qilmoqda.

1. Media vositalarning o'qitish jarayonidagi o'rni

Media vositalar ta'lim jarayonida axborot uzatish, tahlil qilish va natijalarni baholashni osonlashtiradi. Masalan, GeoGebra, Desmos, Kahoot kabi dasturlar o'quvchilarga matematik amallarni vizual tarzda ko'rsatish, test orqali bilimni tekshirish va muammoli vaziyatlarni mustaqil hal etish imkonini beradi.

Bu vositalar nafaqat darsni jonlantiradi, balki o'quvchilarning e'tiborini jalb etish, ularni faol ishtirokchi sifatida darsga qo'shish imkonini ham beradi.

2. Texnologiyalarning dars sifati va o'qituvchi faoliyatiga ta'siri

Texnologiyalar o'qituvchi faoliyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatib, darslarni rejalashtirish, resurs tayyorlash va baholash jarayonini soddalashtiradi. Media vositalardan foydalangan o'qituvchi mavzuni nafaqat og'zaki, balki vizual, audio va interaktiv shaklda ham taqdim etadi.

Natijada dars sifati quyidagi yo'nalishlarda oshadi:

mavzularni yaxshiroq tushunish va eslab qolish;

o'quvchilarda ijodiy fikrlash va tahliliy yondashuvni shakllantirish;

baholashda obyektivlikni ta'minlash;

o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi samarali muloqotni kuchaytirish.

Biroq, texnologiyalarni to'g'ri tanlash va ulardan oqilona foydalanish o'qituvchining media savodxonligi va raqamli kompetensiyasiga bog'liq. Shuning uchun o'qituvchilarni yangi dasturiy vositalardan foydalanish bo'yicha muntazam o'qitish zarur.

3. Amaliy natijalar va tajribalar

So'nggi yillarda o'tkazilgan kuzatuvlar shuni ko'rsatadiki, media vositalar bilan tashkil etilgan matematika darslarida o'quvchilarning faolligi va fanga qiziqishi 30–40% ga oshgan. Shuningdek, o'qituvchilar darsni tayyorlashga sarflaydigan vaqt kamaygan, lekin natijadorlik oshgan.

Bu holat media texnologiyalarining nafaqat o'quvchi, balki o'qituvchi faoliyatiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatishini isbotlaydi.

Xulosa qilib aytganda, media vositalar va zamonaviy texnologiyalar matematika ta'limining sifatini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Ular yordamida o'quvchilarning mantiqiy fikrlashi, tahlil qilish qobiliyati va mustaqil ishlash ko'nikmalari rivojlanadi.

O'qituvchining esa darsni innovatsion asosda tashkil etish, ta'lim jarayonini interaktiv va samarali yo'lga qo'yish imkoniyatlari kengayadi. Shu bois, har bir o'qituvchi media savodxonlikni egallashi va raqamli texnologiyalarni o'z dars amaliyotiga tatbiq etishi zarurdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov I.A. "Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch". Toshkent, 2008.
2. Abduraxmonova M., Shodiev B. "Axborot texnologiyalari va ularni ta'limda qo'llash". Toshkent, 2021.
3. Qo'qon davlat universiteti elektron kutubxonasi materiallari, 2024.
4. www.edu.uz — O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi rasmiy sayti.
5. www.geogebra.org — Matematika uchun interaktiv media platformasi.

